

Nr 205.

Av herr **Lindhagen**, om världsproblemets språkfråga.

Motion väcktes 1932 i första kammaren nr 281 om världsproblemets språkfråga. Det ifrågasattes hemställan, att regeringen måtte i sin internationella politik verka för att saken betraktas såsom en brådskanie, konstitutiv fredsangelägenhet och att det oundgängliga världsspråket vid sidan av modersmålen måste vara: neutralt, logiskt byggt och lättlärt.

Första tillfälliga utskottet svarade: Då frågan upprepade gånger varit föremål för omprövning och då första kammaren så sent som år 1931 avslagit en motion med i huvudsak likartat syfte, så avstyrkes framställningen.

Att en sådan motion två gånger bifallits av kammaren var således också ett skäl för avslag. Kammaren biträdde utskottets hemställan.

Folkriksdagen resolverade: »Nära förbunden med ras- och nationalitetsproblemet står *världsproblemets språkfråga*. Det är efter språket man främst bedömer tillvaron av en nationalitet. Språkförbistringen har sedan gammalt varit en av de verksammaste anledningarna till att skilja nationer, sprida fiendesinne och förhindra samförstånd.

Världens språkssystem är det sämsta möjliga. Systemet uppreser himmels-höga portförbud för människornas fjärrsyner, förbrödring och utkomstmöjligheter. Därtill kommer det traditionella privilegiet för franskan, engelskan och tyskan att alla tre vara världens officiella språk med därav följande underkastelse och handikappat inflytande för alla andra språkfamiljer.

Frånvaron av ett neutralt, logiskt uppbyggt och lättlärt världsspråk exempelvis esperanto vid sidan av modersmålen, vilket inläres i alla världens skolor, innebär ett mäktigt hinder för samarbetet mellan folken och är därför en bidragande orsak även till militarismen. Det betyder en revolution i förhållandet mellan folken och möjligheterna för individen, när världsspråket äntligen kommer med sin nya värld.»

Jämförelsen mellan riksdagens utskott och folkriksdagen talar för sig själv. Utskottet underlät att grundlagsenligt yttra sig om sakens riktighet eller förkastlighet. I denna underlåtenhet skymtar en bekännelse.

Med åberopande tillika av tidigare utförligare motioner hemställas,

att riksdagen ville hos regeringen begära initiativ till överenskommelse med folkförbundets medlemmar och andra främmande makter eller vissa av dem, exempelvis balterna, för lösning av världsproblemets språkfråga genom antagande av ett neutralt, logiskt och lättlärt

världsspråk vid sidan av nationalspråken samt över-
väga särskilt esperantos företrädere.

I brist ännu på ett riksdagens utrikesutskott hemställes, att motionen grundlagsenligt remitteras till konstitutionsutskottet.

Stockholm den 21 januari 1933.

Carl Lindhagen.
